

TISZÁNTUL

HAJDU-, SZABOLCS-, SZATMÁR- ÉS BÉREGVARMEGYÉK FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Miért drágult a tűzifa?

Egy földbirtokos mondja a kávéházi asztalnál.

Azelőtt, míg felsőbb kezek nem avatkoztak a tűzifa dolgába, nem volt semmi baj, a tűzifa sem volt aránylag drágább más gazdasági termékénél.

Télen kitermeltem a fát, tavasszal eladtam, s nyáron mikor volt egy kis munkaszünet az igazfuvarban, saját logatáimmal a vasúti állomáshoz szállítottam, a vagonokat jól megrakattam, s az árut Isten nevében utnak indítottam.

Most azonban megrendszabályozták a tűzifa forgalmát, tehát más a helyzet.

Először is nem akkor szállítunk, amikor ingyen fuvarral szállíthatunk, hanem ahogyan a Faközpont — vagy ahogy hívják — előírja.

Aszongya: márciusban ennyit, áprilisban ennyit, májusban stb. csak ennyit szállíthatunk, illetve kötelesek vagyunk szállítani.

Ezekben a hónapokban az igák el vannak foglalva, tehát fizetett fuvarral megy a tűzifa az állomásra.

Ezt a fuvartermészetesen hozzá kell számítani a fa árához.

Más.

Minden vasuti kocsi rakományra szállítási igazolványt kell váltani. Jó néhány pengőért. Ezzel is drágult a fa.

Más.

Ha a rakomány véletlenül többre sikerült 100 mázsánál — a mi állomásunkon nincs hidmérleg, tehát csak úgy vaktában rakodunk, viszont kevesebbet se akarunk rakni, mert az is kár — újabb száz mázsára kell szállítási igazolványt váltani.

Még akkor is, ha 101 mázsás a rakomány. Így aztán előfordult, hogy több vasuti kocsi küldeménynél a többlet ötven mázsára sem rugott összesen, s ezután 86 pengő különilletéket kellett megfizetni.

Mindezt természetesen a fogyasztó fogja megfizetni.

Más.

A súlyos faforgalmi adó.

Más.

Miután a fa több kézen megy keresztül — az „egykez” eggyel szaporítja a kezek számát — s minden kéznél valamit hozzáadnak, kikerekítenek (felfelé), a végén kívül, hogy a fa 4 pengőről 6 pengőre ugrott.

Hogy ki fogja ezt a 6 pengős fát télen megfizetni, — azt nem tudjuk.

Mert megfizetni lehetetlen!

Vihar az elmaradt TIKÁV körül

Debrecen kereskedői és iparosai az Iparkamara ellen

Megemlékeztünk a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara közgyűléséről, amelyen határozati javaslatot hoztak a TIKÁV-nak a jövő évre halasztásáról. Ezt a határozatot — születése óta hangos, hangosabb, sőt még hangosabb elégedetlenség kíséri az érdekelt ipar és kereskedelem részéről. Debrecen és a Tiszántul szóbanforgó osztályai már az emlékezetes kamarai ülésen kinyilvánították, hogy a vásár elhalasztására felhozott indokokat nem látják elég súlyosnak a TIKÁV elejtésére. A legutóbbi napokban pedig egész megrövidítve érzik magukat, ahogy napfényre kerültek a TIKÁV elmaradásának kulisszatitkai.

Nevezetesen arról van szó, hogy a kamara legutóbbi közgyűlésén a kamara köszönetet szavazott a GyOSz-nak az elmaradt vásár kárpótlásául adott 17.000 pengő kiutalásáért. Ez a közgyűlésen elhangzott köszönet szinte a panaszok záporát indította meg, mert a környékbeli ipar és kereskedelem — főleg az elfogultabb elemek sugalmazására — úgy érvel, hogy a kamarának nem lett volna szabad a tagok érdekeit, a vásár megrendezését feláldozni semmi összegért.

A mérsékeltberek ugyan elismerik, hogy a kamarának joga, sőt kötelessége volt elfogadni a GyOSz által felajánlott kártalanítást, aminek az a rendeltetése, hogy — részben — a gyárilpar távolmaradása miatt elmaradt TIKÁV befektetésének amortizálását lehetővé tegye, azonban még a legméltányosabbak is sérelmesnek érzik, hogy

erről a támogatásról ezideig nem tájékoztatták a nyilvánosságot.

Még az elfogulatlanok is elismerik, hogy a TIKÁV helytelenül járt el az összeg eltitkolásával, mert így a rosszhiszemű és gyanakvó egyéneknél könnyebb talárra találnak a hamis és céltatos híresztelések.

Ez a két vélemény a TIKÁV-ügyben Debrecenben: egyfelől ki-méletlenül támadják, csaknem áru-lással vádolják a kamarai vezetőséget, mert „csak a saját érdekeit nézte s nem az iparét és kereskedelmét, akiért van”, míg a másik oldalon, a megértő táborban

igyekeznek elfogulatlanul szemlélni a dolgokat. De ezek sincsenek különösen elragadtatva a dolgok fejlődésétől.

Ha nem bujkálna a levegőben a vád, hogy a kamara azért ment bele az elhalasztásba, a kereskedelem és az ipar kárára, mert így többet keresett, mintha megtartották volna a vásárt, ha nem suttognak rosszindulatu nyelvek a gyanúsítások légióját a kamara tisztviselő karának kényelemszeretetről, szegyenlenékn ennyit foglalkozni a kérdéssel. Minthogy azonban egyesek ígérgetik, hogy „a TIKÁV-ügy még folytatódni fog”, — hogy „nem hagyják annyiban a dolgot”, kénytelenek vagyunk regisztrálni a híreszteléseket — minden kommentár nélkül. Meggyőződésünk ugyan az, hogy a TIKÁV-probléma gyökere nem

itt van, hanem visszanyulik egészen az — alap gondolatig.

A TIKÁV-ot életképtelenné teszi az a tény, hogy közgazdasági és forgalmi jelentősége aránylag csekély; a gyárilparnak — a budapesti vásárok mellett — felesleges és nem kifizetődő befektetés csupán, a kisipar és kereskedelem számára túlméretezett, viszont idegenforgalmi vonzóerőnek csekély és — hamis, erőszakolt. A külföldi tőkének nagyobb mozgási lehetőség kell, mint a TIKÁV, a külföldi világjáróknak pedig kevesebb. Ha az utóbbiak Debrecenbe mennek, egész biztosan nem a vásár érdekli őket, amely-nél bizonyára láttak pazarabbakat is, hanem más kell nekik: — Debrecen sajátos életére kíváncsiak.

Védett gazdák figyelmébe!

Akiknek a védettséget törölték, 1937. évi október hó 15-éig kérhetik a védettség visszaállítását. Ha valamelyik védett gazdaadósnak olyan védettség alá vonható ingatlana is van, amely a védettségből annakidején kimaradt, ugyancsak 1937. évi október hó 15-ig kérheti a védettség kiterjesztését.

A teherrendezéshez szükséges adatokat a gazdaadósok 1937. évi november hó 15-éig kötelesek bejelenteni az adóhivatalok mellett működő helyi bizottságnál. A bejelentést minden olyan védett gazdaadósnak meg kell tennie, akinek védett birtoka tíz kat. holdnál nem nagyobb, vagy kat. tiszta jövedelme (a házádalap 30 százalékaival) a száz koronát meg nem haladja, mert az ilyen védett kisbirtokoknak a negyvenszeresen belüli eső rövidlejáratu tartozásai is rendeztetnek.

A tíz kat. holdnál nagyobb és száz korona kat. tiszta jövedelmen felüli védett birtok esetében a bejelentést csak akkor kell megtenni, ha a védett birtok terhe a kat.

tiszta jövedelem negyvenszeresen szorzatát meghaladja.

Az ezer kat. holdnál nagyobb és hétezer korona kat. tiszta jövedelmen felüli védett birtokosoknak nem kell bejelentést tenniük.

A teherrendezéshez szükséges adatokat a hitelezők is kötelesek bejelenteni.

1937. évi november hó 15-éig. A bejelentéseket az adóhivataloknál (helyi bizottságoknál) megtekinthetik és azokra 1938. évi január hó 31-ig észrevételek tehetők.

A védettség hatályát, amely az eddigi rendelkezések szerint október hó 31-ével megszűnt volna, a legutóbb kiadott rendelet 1938. évi október hó 31-éig meghosszabbította. A meghosszabbítás nem kell külön kérni. Figyelmeztetik a gazdaadósokat arra is, hogy a védettségi fizetéseket az alatt az idő alatt is teljesíteniük kell, amíg teherrendezési ügyüket jogerősen el nem intézik és ez alatt idő alatt is kötelesek a megújítási váltókat adni, különben a védettséggel járó összes kedvezményeket elvesztik.

Ne mulasszuk el a tarlóhántást!

Az Országos Mezőgazdasági Kamara egyik megjelent kiadványában kimutatja, hogy a közép- és nagybirtokok búzatermése kat. holdanként 1930—1936 közötti időszakban 1.20—2.20 métermázsával nagyobb, mint a kisbirtokoké, ami átlag kat. holdanként 30—40 pengő tiszta jövedelemtöbbletet jelent a közép- és nagybirtokokon. Az egész országban pedig — ha a kisbirtokon is annyi teremne, mint a nagyobbakban — évente kb. 3.500.000 q.-val több búzát és dupla annyi szalmát jelentene, majd annyit tehát, mint amennyi az évente átlag exportált búzáunk!

Hasonló nagy a termésátlagok különbözőlete egyéb növényeknél is.

Minthogy a kis- és nagybirtok nagyjában az egész országban egyenletesen oszlik el, e nagy termésátlag különbség nem magyarázható sem jobb, illetve rosszabb talajjal, sem kedvezőbb, illetve kedvezőtlenebb időjárással, — az pusztán csak a gazdán, annak tudásán, akaratán, szorgalmán múlik.

Míg nagyobb birtokon ilyenkor tarlót már alig látunk, addig a kisgazdák tarlóikat — tisztelet a kivételnek — alig buktatják kökeménnyé cserepesedve meg az őszebe, persze az ekevasat csak akkor fogadják be, ha a jó Isten megfelelő esőt idejében küld. De a gyomok elleni küzdelemben is a tarlóhántás az első és legfontosabb lépés.

Ne gondoljuk azonban, hogy a helyesen alkalmazott tarlóhántással mindent megtettünk. A helyes talajművelésen, jó vetőmag alkalmazásán kívül talán még fontosabb az okszerű, a jövedelmező séget szem előtt tartó trágyázás. Tudja azt ma már mindegyik képzetesebb gazda, hogy csak istállótrágyával a talaj termőerejét fentartani nem lehet, elkerülhetetlenül szükséges, hogy az istállótrágyát műtrágyával egészítsük ki.

Ne mulasszuk el: tarlóhántás, őszi mályszántás, jó vetőmag, helyes istállótrágyázás és ennek szükségszerű kiegészítése műtrágyával. Így nem lesz különbség kis és nagybirtok termésátlaga között és pld. egy 20 holdas kisgazda jövedelemtöbblete, így gazdálkodva, legalább 600—800 pengőre becsülhető.

A népkerti

uszodára gyűjtötték a pénzt és a sóstói uszodát akarják rajta átalakítani

Már minthogy Nyitregyházán.

A sóstói uszoda kibővítéséhez és rendbekerítéséhez egyhangulag hozzájárulunk, mert mai állapotában nem felel meg a követelményeknek.

De nem abból amit Vitéz Bély Alajos ezredes ur gyűjtött a szép kerti sportuszodára.

Mert ebbe nemcsak az ezredes urnak van teleshírdése, hanem az adakozóknak is, akik elvégre egy szép nemzeti eszmé iránt való lelkesedésükben adták össze a tekintélyes összeget.

Mi már azt hittük, hogy — miután a népkerti uszoda ügye „kutba” esett — a pénzeket régen visszafizették a gáláns adakozóknak.

Mint ahogyan illett volna.

De népkerti uszodára gyűjtött a nemzeti sport eszméjének jelszava

alatt, s a pénz-en egy csuult, roska-tag házi üzemet renoválni?

Bocsánatot kérünk, de ez ellen a jó izlés nevében tiltakoznunk kell!

A sóstói üzemet renováltassa a város a Sóstó bevételéből!

Ez annak a rendje és módja!

Ujraélesztik a Debreceni Lovaregyletet

A régi nagy hírű debreceni Lovaregylet, mely a béke boldog éveiben Debrecenben annyi szép és értékes löversenyeket rendezett és amely komolyan szolgálta a magyar lótenyésztés és lósport ügyét évek óta nem működik. Mióta a Lovaregylet agilis titkára Lőránt József megvált tiszteletétől, azóta pedig az egyesület meghalt. Most, mint értesülünk a régi nagy hírű „Lovaregylet” felélesztésére vonatkozóan tárgyalások indultak. Ezekbe a tárgyalásokba bevonták a régi Lovaregylet agilis titkárát Lőránt Józsefet is, mert azok a súlyos tényezők, akik a Lovaregyletet

felakarják támasztani, csak az ő bevonásával gondolják törekvésüknek igazi sikerét. Mint értesülünk, a Lovaregylet feltámasztása céljából indult tárgyalások már nagyon előrehaladott stádiumban vannak és közelesem összehívják egy bizottságot, mely az ujjaéledt Debreceni Lovaregylet alakuló közgyűlését lesz hivatva előkészíteni. A magyar lósport és lótenyésztés ügyét annyira szíven viselő Lovaregylet felélesztése örvendetes hír és bizonyos, hogy a jövő évben újra megtartják a régen oly nagy hírű debreceni verseny napokat.

Nagyobb építkezésbe kezd a debreceni Alföldi Takarékpénztár

Néhány nappal ezelőtt bizonyos körök, akiknek tehetetlenségén meghiusult minden nagyobb építkezés, olyan hirdetszövegek, hogy a debreceni Alföldi Takarékpénztár székháza összedüléssel fenyeget. Mindössze annyi a valóság ebből a portált hírből, hogy a hatalmas Piac utca palota pincéjében egy menzeter rész kb. 2 méter hosszban bedült, melyet azonnal ki is javítottak. A bank óvatos és mindenre kiterjedő figyelemmel rendelkező igazgatója — Fischer Jenő m. kir. kormányfőtanácsos a bank épületét megfelelő szakértőkkel megvizsgáltatta és elhatározta, hogy a jelentéktelen hibákat kijavíttatja. Mivel ezek a munkálatok több hónapot vesznek igénybe, a szabad kéz kedvéért, a bank valamennyi lakójának 1937 nov. 1-re felmondta a

bérléket. A lakók ekkor önmaguk megjelentek az igazgató előtt és kijelentették, hogy kiköltöznek a lakásból, de azzal, hogy a bank még a nyári hónapok alatt a szükséges reperációkat elvégezteti. Már ismeretessé vált közzé, hogy a szükséges javításokat nyári időben három hónap alatt el lehet végezni. A szükséges műszaki vizsgálatok még folyamatban vannak, hogy a javítások helyett a hivatalos város arra az álláspontra fog helyezkedni, hogy a bank építkezze. A bank persze nem zárkózik el egy esetleges építkezés elől, de persze csak akkor, ha ez indokoltnak és rentábilisnak mutatkozik. A bank számít azzal is, hogy építkeznie kell és ezért az új székház terveinek elkészítésére — mint értesülünk — megbízást adott.

Kik távoznak a főispáni székből?

Ismeretes, hogy amikor Kozma Miklós lemondott a belügyi tárcaáról és Darányi Kálmán miniszterelnök vette át ideiglenesen a tárca vezetését, a főispánok külön nem erősítették meg állásukat. Széll Józsefnek belügyminiszterre történt kinevezése alkalmából sem esett intézkedés az irányban, hogy a főispáni kar tagjait a szokásos módon megerősítsék állásukban. A főispánok akkoriban a bevett szokás szerint felajánlották bár lemondásukat, de megbízást kaptak, hogy tovább vezessék hivatalukat.

Politikai körökben most arról beszélnek, hogy Széll József bel-

ügyminiszter még a nyáron dönt arról: kiket tart meg a főispáni kar tagjai közül és melyik főispáni székből óhaját változást látni. A legvalószínűbbnek tartják, hogy a régi főispánok közül elsőnek Kozma György szentesi, Szilágyi Lajos bihari és Borbély Maczkv Emil borsodi főispán távozik állásából. Hogy a távozó helyébe kik kerülnek, az még bizonytalan. Mindenesetre bizonyosra veszik, hogy a főispáni kar felrészítése rövidesen megtörténik.

**Nyomatványok
azonnal készülnek
LAPUNKNYOMDÁJÁBAN**

Augusztus 19-én lesz a kisgazdapárt nagyválasztmányi ülése

A független kisgazdapárt, mint minden évben, az idén is Szent István hétében nagyválasztmányi ülést tart Budapesten. Az idén augusztus 19-én lesz a nagyválasztmányi ülés, amelyre most küldték szét a meghívókat és ahol négyszáz vidéki kiküldött megjelenésére számítanak.

A nagyválasztmányi ülésen Eckhardt Tibor, a kisgazdapárt elnöke hosszabb beszédet mond, amelyben a bel- és külpolitikai helyzetet ismerteti. A pártvezér beszéde után az egyes aktuális kérdéseket a párt több képviselőtagja világítja meg, majd vita következik, amelyben a nagyválasztmány számos tagja vesz részt.

Napirendre kerül a magyar és jugoszláv buza közös értékesítésének terve

Évekkel ezelőtt a nagy buzaválság idején vetődött fel az a terv, hogy a dunai gabonatermő államok közösen szabályozni kellene, mégpedig olyanformán, hogy a dunai gabonatermő államok, elsősorban Magyarország, Jugoszlávia és Románia arányosan felosztanák egymás között a külföldi piacokat és azokon egyforma áron kínálnák buzájukat. Akoriban több tárgyalás is volt ebben az ügyben, de megfelelő szervek hiányában a kérdést nem lehetett megoldani.

A régi terv most újból napirendre került. Petrovics Millius, a jugoszláv kiviteli intézet vezetője a napokban Budapestre utazik, hogy a magyar kiviteli szervezetekkel megállapodjék a buzakivitelről.

A jugoszlávok azt akarják, hogy az olasz, osztrák és cseh piacokon a magyar és a jugoszláv buza ne támasszon egymásnak versenyt, hanem osszák fel egymás közt a kivihető mennyiségeket.

Fokozott erővel szervezkedik a független kisgazdapárt a marcali választókerületben

A Független Kisgazdapárt a dunántúli nyilaskeresztes mozgalom egyik központjában, a marcali választókerületben, látva a vasárnapi gyűlés hatalmas sikerét — amikor nyilaskeresztesek ellentüntetése csufos kudarcba fulladt — elhatározta, hogy fokozott erővel folytatja a szervezkedés munkáját. Minden vasárnap gyűléseket tart és a szervezőgyűléseken legalább egy-egy országgyűlési képviselő is részt vesz. Legközelebb a somogyi megyei Nagykovács közönségben lesz kisgazdapárti gyűlés.

Felkérjük

hátralekos előfizetőinket, hogy hátralekaikat sziveskedjenek rendezni.

HÍREK

— Harsányi Pál a Debreceni Városi Takarékszövetkezet vezérigazgatója. A Debreceni Városi Takarékszövetkezet vezérigazgatója, ifj. Magoss György dr., mint ismeretes, nemrég tragikus hirtelenséggel elhunyt. A Városi Takarékszövetkezet RT igazgatótanácsa 27-én, kedden tartott ülésén határozott az elhunyt örökének betöltéséről. A tanács egyhangúlag választotta vezérigazgatóvá Harsányi Pál igazgatót, aki már több, mint négy évtized óta működik az intézetnél. A komoly és nagykonceptiójú szakember ki nevezése Debrecen pénzügyi és közgazdasági köreiből, valamint a bankszakma széles rétegeiben országoszeret rokoncsenvenvet kellett.

— **Filléresgyors indul Szegedre aug. 7-én Debrecenből** a „Szegedi Ünnepi Játékokra”. A vonat indul Debrecenből szombaton, 7-én 12.33 órakor. Szegedre érkezik 18.28 órakor. Szegedről vissza indul 9-én éjjel 1.38 órakor és Debrecenbe érkezik 6.52 órakor. A menetdíj 2 drb. 50 filléres állóhely joggal együtt P 6.30. Az állóhely-jegyek nálunk, a Menetjegyirodában a jegyváltás alkalmával becserelehetők ülőhelyre is. Gondoskodtunk arról, hogy megfelelő szállás álljon az utasok rendelkezésére P 2.00—3.50-es árban. Jelentkezéseket elfogad a Menetjegyiroda, Ferenc József ut 72. Telefon: 32—08.

— **Meleg idő várható.** Az augusztus 1-én kezdődő hét eleje Herschel csillagász szerint szép meleg lesz, csak 6-án fordul újra változókényra. A széleszetű kalendárium tapasztalatai szerint a hét változó időjárással kezdődik, majd melege fordul.

— **Országos vásárok a Tiszántulton és a szomszédban.** Augusztus 2. Jászalszentgyörgy, Jászárokszállás, Kölcse, Nádudvar, Tiszadob (állatfelh. szün.), Vaja (állatfelh. szün.), augusztus 3. Jászszentandrás, augusztus 4. Kállósemjén (havi), Sárospatak, Sárrétudvari, augusztus 5. Buj (havi), augusztus 9. Debrecen, Kenderes, Rakamaz, augusztus 10. Debrecen, augusztus 11. Balmazújváros, Debrecen.

— **16 millió munkanélküli van a világon.** A genfi nemzetközi munkaközpont most közzétett statisztikai adatai szerint az egész világon 16 millió a munkanélküliek száma, csaknem kétszer annyi, mint amennyi 1929-ben volt. Ezt az óriási számot befolyásolja az a körülmény is, hogy azóta a világ lakossága több mint 20 millió emberrel gyarapodott. A munkaalkalmakban a legnagyobb a fellendülés Északi-Amerikában, utána mindjárt a délafrikai Unio következik. Harmadik helyen áll Japán, a negyedik Svédország, aztán a sorrend a következő: 5. Anglia, 6. Lettország, 7. Németország, 8. Magyarország, 9. Csehszlovákia, 10. Olaszország. Az Északamerikai Egyesült Államoknak a tizenkettedik hely jut. Franciaország pedig csaknem a sorrend végén a tizenhatodik helyen áll.

Vissza lehet szerezni az elárverezett ingatlant

A telepítési törvény végrehajtási utasításának egyik legfontosabb rendelkezése, az, amely a hitelintézetek és más vállalatok árverésen szerzett ingatlanainak visszaszerzéséről intézkedik.

Ezek a vállalatok kötelesek augusztus elseje előtt árverésen szedett összes ingatlanukat október 1-ig a földművelésügyi miniszternél bejelenteni, Erről jegyzéket készítenek és elküldik a községek előljáróságainak. Az előljáróság a jegyzéket elküldi nemcsak a végrehajtást szenvedőnek, hanem — ha a végrehajtást szenvedő már meghalt volna, nagykorú leszármazóját, ilyenek hiányában özvegyét, ha pedig özvegy sincs, felmenő ágbeli rokonát értesíti és nyilatkozattételre hívja fel, hogy kívánja-e elvesztett ingatlanának visszaszerzését?

Ha a nyilatkozat igenlő, úgy a földművelésügyi miniszter megkísérli, hogy az árverési vevő és az érdekelt között az ingatlan becsértéke tekintetében megállapodást hozzon létre. Ha ez nem sikerül, a miniszter állapítja meg a becsértéket és kötelezi a végrehajtást szenvedőt arra, hogy a becsérték 25, vagy 30 százalékát 60 napi határidőn belül fizesse be a telepítési alap javára.

A földművelésügyi miniszter a hitelintézetek tulajdonában lévő 20 kateszteri holdnál nem nagyobb mezőgazdasági ingatlanoknak szabadszállásból való elidegenítését csak akkor hagyja jóvá, ha 1938. évi augusztus 1-ig sem a végrehajtást szenvedő, sem más jogosult nem jelenti be, hogy az ingatlant megkívánja szerezni.

Herczeg Ferenc a közúti építkezések „lajhár tempó”-járól

Érdekes, sőt minden vármegye közönségét egyformán érdeklő cikket írt Herczeg Ferenc, a kiváló író, a „Pesti Hírlap” vasárnapi számába. Bennünket kiváltképpen azért érdekel, mert néhány nappal ezelőtt mi is keseregtünk a tozkaji utépítés hosszadalmassága miatt. Szinte visszhangját éreznők cikkünknek, ha a kiváló publicista nem az egész országon tapasztalható sajnálatos tünetről írta: a közúti építkezések lehetetlenül lassú tempójáról. De így is nagy elégtétel nekünk, mert igazolva látjuk programunknak: a közlekedésnek a szigorúan vett közérdek szempontjából való igazságos és jogos kritikáját.

Arról ír Herczeg Ferenc, hogy a balatoni körutat két helyen is átépítik még pedig Keszthely—Feketekastély és Szepesd—Aszófő között. Az építést tavaly kezdték, mikor is autók számára hónapokon át járhatatlan lett az a vidék. Az idei esős tavasz miatt csak elkeserülten foghattak munkába és ha a jó Isten úgy akarja, hogy az ősz megint sok csapadékot hozzon, ami a magyar őssznek közismert szokása, akkor meg lehet jövedőlni, hogy a Keszthely-Feketekastély-szakasz befejezése jövőszentendőre marad.

Egy fürdő- és kirándulólhelyeket összekötő 12 vagy 15 kilométeres utszakasz átépítéséhez tehát három esztendő szükséges. Meg kell jégyeznünk, hogy az ut sik területen húzódik, komolyabb terep akadályok leküzdéséről tehát alig lehet szó.

Hogy miért kell ezt a munkát ilyen lajhár tempóban folytatni, mikor az olaszok Abessziniában hetek alatt százkilométeres utakat vezetnek sziklahavasokon és szakadékokon keresztül: az a modern technika kitanulhatatlan rejtélyei közé tartozik.

Mi laikusok úgy képzeljük, hogy azt az építő munkát, melyet 10 ember 100 nap alatt végez, előnyösebb száz emberrel tíz nap alatt végeztetni.

Az azonban úgy látszik, vannak döntő fontosságú szempontok, amelyek a tíz ember és száz nap mellett, esetleg az öt ember és a kétszáz munkanap mellett szólnak.

Mindenesetre üdvös volna, ha a kormány elküldené egy bizalmi emberét, aki bejárna az épülő vonalakat és rovásra venné egy-egy utszakaszt keletkezésének részletes történetét. Meg vagyok róla győződve, hogy fölötte tanulságos eredményekhez jutnának el. És talán megoldódnék az a kérdés is, miféle műszaki célt szolgálnak azok a kilométeres „épülő” utszakaszok, ahol heteken keresztül egy munkás sem mutatkozik.

Mint az állami utépítéseket általában, a szobanforgót is a közönség érdekeinek mélyes megvetése jellemzi. A Keszthely-Feketekastély vonalon, Vanyarc Vashegy közelében, zászlókat lobogtató kisluk állanak az uton, akik leterelik a járműveket az országútról és a paraszttelkek és nyaralókertek közt kanyargó dűlőutak labirintusa felé irányítják. Ezek az utak nagyjából oly szűkek, hogy megrakott szénásszekér mellett nem fér el az autó. Ha vesztükre szembekerülnek a kilátást elzáró, lombos és kanyargós uton, akkor csak hosszadalmas disputa, kapacitálás terepszemle és hátrahagyás után tudnak egymástól megszabadulni. A két végponttól annyi szekeret és autót eregetnek egymásra, ahány csak jelentkezik.

Hogyan boldogulnak aztán egymással szemben a szűk utakon, az már ő dolguk.

Eddig Herceg. És mi úgy érezzük, mintha a mi szívünkben szólaná!

ÉRETLEN DIÁKCSINYEK

Egy magas állású urral beszélgettem a napokban. Bíró az illető, s már élethivatásánál fogva is higgadtan szemléli a világ eseményeit, mint más közönséges halandó.

Azt mondja: nem értem, miért csapnak egyes lapok olyan nagy lármát amiatt, hogy a Magyarországon nyaraló német diákok mit csinálnak. Ha valahol megbűdöszkednek valakit, a másik helyen meg a keresztet dobják az ágy alá, — nyomban ökölnyi betűk ordítják: Merénylet a zsidóság ellen! Merénylet a kereszténység ellen! Holott valójában nem történt más, mint egy két rakoncátlan vasott diáklövők csinytevése, amelyért egy-két atyai pofon és egy kis nadrágszíj jár, de nem bulvársajtó, nem ügyész beavatkozás és nem nemzetközi botrány ordítóása, Unom ezt a sajtót, unom ezt az újságit, az ember már nem is tudja, milyen lapot olvasson, mert egyikben sem találja meg azt a nyugodt, pártokon és felekezeten felül álló nívót, amelyről a részrehajlás nélkül lehet bírálni minden eseményt...

Igaza van ennek az úrnak.

Az előtt a világ tudomást se vett arról, hogy mi történik az iskolák falain belül. Mert nem történt semmi. Legfeljebb kétszer annyit tanultak, mint manapság. Az egyetlen esemény, ami egy esztendőben a diákságra vonta a közönség figyelmét: a majális volt.

De ez politika nélkül zajlott le.

Néha volt egy két kicsapás, eltanácsolás, de erről sem vettek tudomást az újságok.

Ma már a diákok bevonultak a politikai életbe s ha nem is cselekszenek önállóan, egyes szélsőséges elemek lelkiismeretlenül felhasználják őket céljaikra.

Igy lesznek azután keresztgyalázások, antiszemita heccek...

Helytelen dolog tehát ezeket újságban szelöztetni, inkább szépen ki kell nyomozni a spirítus rectorokat és dutyiba kell zárni őket.

A diákoknak pedig a jól bevált nyakleves és nádpálca, vagy nadrágszíj.

Ismerem a német diákokat. Semmivel sem rosszabbak a magyaroknál. Hangosak, elevenek, neveletlenek, fiatalok, egészségesek.

Hát lehet őket komolyan venni?

Aki ezt teszi, vagy számár, vagy lelkiismeretlen!

Bérlőház, föld, villa, családiház
telek, szőlő és gyümölcsös
vételénél — eladásánál forduljon

Csillag Nándor

ny. banktisztviselő, M. kir. Földművelésügyi Minisztérium
által engedélyezett ingatlanforgalmi irodájához

Nyiregyháza, Nyirvízpalota Széchenyi-ut 1 Tel. 601

A megsemmisített debreceni képviselő-választás epilógusa

— II. közlemény —

Másrészt akkor, amikor az ítéleti indoklás fentebbi második megállapítását teszi: „Hogy a választási főbiztos és választási bizottság előzetes egyetértése nem állapítható meg” — e tekintetben helybeli következtetést panaszlok azért, mert nem a választási főbiztos ténykedéseinek sérelmezéséről van szó jelen esetben, hanem a választási bizottságnak olyan súlyos jogszabálysértő cselekményeiről, amelyeknek fennforgását függetlenül a választási főbiztos cselekményeitől, már a Közigazgatási Biróság ítélete megállapította és pedig e részben res iudicatát képező módon, — egyébként pedig a választási főbiztos cselekménye, a bizottsággal előzetes egyetértésének a kérdése ezen perben teljesen közömbös. Ennek a kérdésnek a vizsgálata és jelen per érdemébe való bekapcsolása a felebbezési bíróság részéről alaki és anyagi jogszabálysértést képező helytelen ténybeli következtetést és ténymegállapítást képez.

3. Itt térek rá arra, aminek mint ügydöntő körülmények megállapítását alaki és anyagi jogszabálysértéssel mellőzte a felebbezési bíróság és így a T. E. 40. § és a Bp. 535. § alapján, mint nem vitás tény, kérem az iratok alapján megállapítani egyrészt azt, hogy a választási bizottságban a választási főbiztos és a bizottság elnöke különvéleményt terjesztett elő a választási bizottság álláspontjával szemben és pedig oly módon, — amint azt a törvény világos rendelkezései megkivánják az ajánlási eljárás tekintetében és ebből kifolyólag kiegészítendő lett volna helyes jogi következtetés utján e tényállásból kiindulva a felebbezési bíróság ítélete azzal is, hogy a választási bizottság e helyes és törvényes különvéleménye dacára foglalta a Közigazgatási Biróság által is megállapított jogszabálysértő, törvényellenes álláspontját pártom ajánlásának el nem fogadása tekintetében és egyáltalán az ajánlási eljárás körül a Közigazgatási Biróság által megállapított körülményekkel kapcsolatban.

4. Ami mármint a fellebbezési bíróság ítéletének 6. oldalán a fellebbezési eljárás során kihallgatott tanuk vallomásának mérlegelésére vonatkozó részét illeti, helytelen ténybeli és jogi következtetéssel állapítja meg, hogy a kihallgatott tanuk vallomása nem alkalmasak a szándékosság megállapítására, mert hiszen:

egyrészt semmivel nem indokolta meg a fellebbezési bíróság, hogy miért nem alkalmasak e vallomások a szándékosság bizonyítására, másrészt helytelen e megállapítása azért is, mert az okszerűség követelményeivel egyezően az lett volna megállapítható e vallomásokból hogy még ha alperes vagy a mellékbeavatkozók nem is beszéltek volna össze egymással ellenem, vagy nem is tudtak volna minden tanu kijelentéséről, tényként állapítható meg, hogy ha dr Rásó Sándor választási bizottsági tag a tanuk által igazolt kijelenté-

seket tette ellenem, miszerint nem engednek indulni, ilyen törvénytörőnek megállapított eljárásához folyamodott, s a választási bizottságnak e perben szereplő tagja az 7. álláspontjához csatlakoztak, akkor semmiféle jóhiszeműségre nem hivatkozhatnak, mert nyilván tudniok kellett, hogy ha dr Rásó Sándor álláspontjához csatlakoznak, ennek csak egy következménye lehet:

hogy engem elűssenek pártommal együtt a választástól s ekként a szándékosság megállapítására alkalmas cselekményt követtek el e csatlakozásukkal, amikor nem a helyes álláspontot jelentő különvéleményt fogadták el, hanem a törvénytelen és jogtalan álláspontot, amelynek helytelenségéről, mint jogtudó embereknek feltétlenül tudniok kellett!

Ami az ítéletnek a vétkes gondatlanság fennforgására vonatkozó részét illeti: nem lehet tisztán jogi szabálysértő magyarázatnak tekinteni, mint az ellentétes felfogástól eltérő vélemények, viták többszöri megvilágítás és megvitatásban rejlő gondosság utaló ténymegállapításai mind iratellenes, helytelen ténybeli és jogi következtetésen alapuló olyan megállapítások, melyek helyett meg kellett volna állapítani azt, hogy itt nem egyszerű helytelen törvénymagyarázatról van szó, hanem olyan, a Közigazgatási Biróság által is súlyos mérvűnek minősített cselekményéről alperesnek és társainak, ami legalábbis a vétkes gondatlanságot állapítja meg, akkor amikor a főbiztos és bizottsági elnök különvéleményével szemben, továbbá az állandó helyes gyakorlattal szemben és a törvény kifejezett, világos tiltó rendelkezésével szemben jogtudó emberek, tehát nem laikus bizottsági tagok, a törvényrendelkezéseiket akként magyarázták félre és az én pártom terhére, hogy azzal kárt okozzanak nekünk. Mert hiszen nagyon jól tudták és tudniok kellett alperesnek és társainak, hogy mi a következménye eljárás-

suknak (ezt a Közigazgatási Biróság ítélete is megállapítja) következménye az, hogy lehetetlenné teszik az eredményes ajánlást, az ajánlások pótlását és így a választásban indulásunkat, elzárják azon jogi jogosítványunktól, hogy a választásban részt vehessünk, és ekként alperesnek ebből kifolyóan teljes kártérítése és felelőssége megáll.

Teljesen elegendő ezen adatok és körülmények alperessel szemben marasztaló ítélet hozatalára, azonban fenntartom a bizonyítás mellőzése miatt fellebbezésemben is kifejtett álláspontomat. Ha a Fellebbezési bíróság nem találta elegendőnek a tanuk által eddig vallottakat és a fentieket a szándékosság megállapítására, úgy feltétlenül el kellett volna rendelnie a felajánlott bizonyítást keresetem jogalapjára, miért is legrosszabb esetben méltóztassék az ítélet feloldásával módot adni, hogy az F-3 alatti tényiratban körülírt, kir. Ítéletábra által mellőzött bizonyításomnak hely adassék, amit lényegtelennek tartok ugyan, de kétféle módon meg nem indokolt és nem indokolható, mert jogom van kereseti állításaim igazolásához és ahhoz, hogy ha bármi okból nem elegendők az eddigiek a marasztaló ítélethez, úgy ne zárassam el bizonyítástól és ne tetéztessenek káraim azzal is, hogy ilyen súlyos mérvű alperesi cselekmények mellett keresetem elutasíttassék, hanem a bizonyításnak az egész vonalon való foganosításával fény derüljön arra az eljárásra, amit a legmagasabb közigazgatási fórum ítélet semmisnek és törvénytelennek azon választási bizottság részéről, amely hivatott lett volna arra, hogy a választási eljárásban a jogszabályok ismeretében örködjön a jogszabályok betartása fölött.

A per tehát a kir. Kuria elé kerül és a Független Kisgazdapárt tábora, sőt Debrecen egész közvéleménye kíváncsian várja az ügy további fejleményeit és a legfelsőbb Biróság döntését, amiről majd lapunk olvasóit tájékoztanti fogjuk.

Kaptuk: Adjuk!

Már a szacharin is keserű?

Tekintetes Szerkesztőség!

Tisztelettel alulírott két év óta cukorbeteg vagyok s az előirt diétán kívül ételeimet gyógyszerárban vett drága szacharinnal édesítem.

Azaz hogy csak édesíteném, mert a szacharin, amit az utóbbi hetekben a nyiregyházi patibában kimérve vásárolok, se nem olvad, se nem édes, ismeretlen anyagból készült valami, ami minden, csak nem szacharin.

Azelőtt, ha egy szem szacharint beledobtam a kávémba, hirtelen pezsgéssel felolvadt, s olyan édes lett tőle, hogy ha még egy fél tablettácskát beledobtam, már élvezhetetlenül émelygős lett. Most meg három tablettát is bele dobhatok a kávéba, meg sem érzik rajta:

Azt kérdezem tisztelettel: mi ez?

Ha már az ember tiszteletben tartja a törvényeket és nem vásárol csempészektől jóval olcsóbb áron „ezerédes“-t, joggal elvárhatná, hogy a gyógyszerárban szemekint egy fillérért vásárolt szacharin megfeleljen a követelményeknek.

Nem elég a méregdrága ára, amelyet a cukorkartel babusgatása érdekében fizetünk, még az édességet is elvonják belőle?

Kiváló tisztelettel

egy cukorbeteg

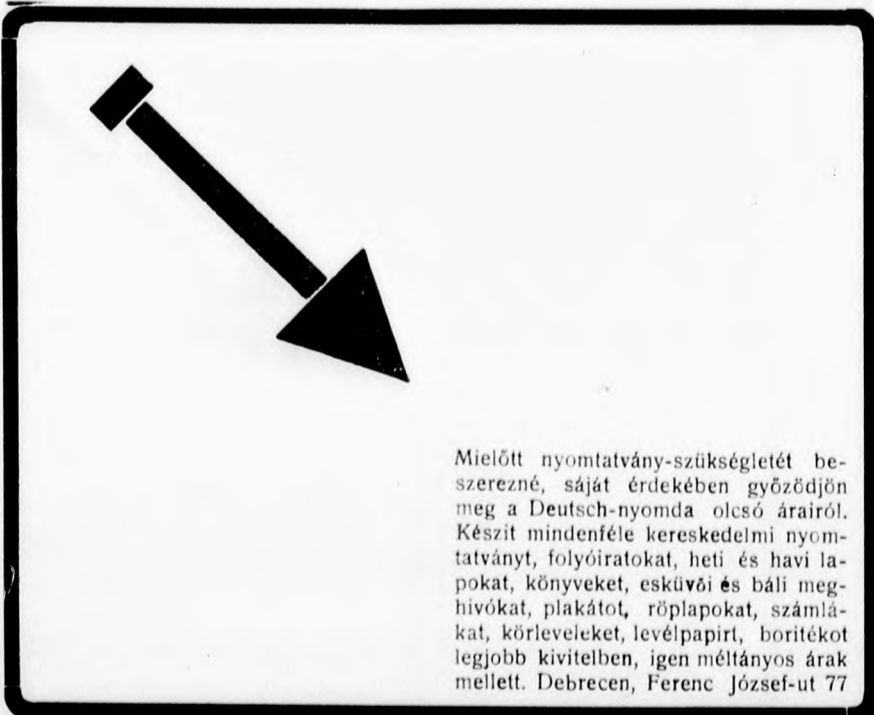
Országos kertészeti és gyümölcskiállítás Debrecenben

Nagyszabású kertészeti-, borászati- és gyümölcskiállítást készítenek elő Debrecenben, amelyen nemcsak a város és a Tiszántul, hanem az egész ország kertésztársadalma felvonul. A kiállítást szeptember 30-tól október 4-ig tervezik. A kiállításra nemcsak az egész ország termelőit és kereskedelmi érdekeltségeit várják a szakmából, hanem idegenforgalmi attrakciónak szánták a hazai gyümölcsstermelés reprezentatív felvonulását, amelyre több irányból „filléres” vonatokat kívánnak beállítani.

A jövő héten döntenek a debreceni Mester-utcai ref. templom építkezésének vállalatba adása felett

Mint jelentette a „Tiszántul” a debreceni Mester utcai ref. templom építésének vállalatba adására pályázatot irt ki a ref. egyház. A pályázatra negyven ajánlat érkezett. Az ajánlatokat a ref. egyház felülbírálás végett kiadta Debrecen város műszaki ügyosztályának. A pályázatok felül a jövőhéten döntenek. A döntés után nyomban hozzá kezdenek az új ref. templom építéséhez.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN, PIAC UCCA 77. SZÁM
Telefonszám: 21-97
NYIREGYHAZA, BOCSKAY UCCA 19. SZ.
Felelős kiadó: HEGYMEGI KISS PAL
Felelős szerkesztő: CSABA ISTVÁN
DEUTSCH KÖNYVNYOMDA NYOMÁSA

Mielőtt nyomtatvány-szükségletét beszerezné, saját érdekében győződjön meg a Deutsch-nyomda olcsó áráiról. Készít mindenféle kereskedelmi nyomtatványt, folyóiratokat, heti és havi lapokat, könyveket, esküvői és bál meg-hívókat, plakátot, röplapokat, számlákat, körleveleket, levélpapírt, borítékot legjobb kivitelben, igen méltányos árak mellett. Debrecen, Ferenc József-ut 77